

Aftenposten 9/4-94.

Russland i nervekrig med baltere

Nervekrigen om den russiske militære tilbaketrekning trappes opp både i Latvia, som har forhandlet ferdig, og i Estland.

Aftenpostens korrespondent
ELISABETH HOLTE

Stockholm.

Det hersket i går nervøs stemning både i Latvia og Estland, selv om Russlands regjering har bedt Latvia om unnskyldning for at radarbasen Skrunda feilaktig ble nevnt blant de 30 militærbaser Russland vil beholde på tidligere sovjetisk område. Usikkerheten er stor om den videre skjebne til den latvisk-russiske avtalen som er inngått - men ikke godkjent av de to til

dels ultra-nasjonalistiske parlamentene. Samtidig er de estisk-russiske forhandlinger om tilbaketrekningen fra Estland igjen brutt sammen.

Stanses avtalen?

I sitt møte med Sveriges utenriksminister Margaretha af Ugglas i Pskov i Vest-Russland, la utenriksminister Andrej Kosyrev ikke skjul på sin bekymring for at nasjonalistene i parlamentet i Moskva kan komme til å stanse avtalen med Latvia. Samtidig hersker det så sterk motstand mot avtalen også på latvisk side at heller ikke regjeringen der kan være sikker på å få den vedtatt når saken kommer opp i parlamentet 15. april.

Til og med president Gun-
tis Ullmanis skal være skep-

tisk til avtalen. Men samtidig har utenlandske ledere som blant annet Sveriges statsminister Carl Bildt presset på for at balterne må få sluttforhandlet sine avtaler med Moskva før det politiske klima i Russland forverrer seg ytterligere i nasjonalistisk retning.

Radarbase

Et både politisk og miljømessig hovedstridspunkt sett fra mange latviers side er at regjeringen lar russerne få beholde radarbasen Skrunda i fire år til mot at de trekker ut sine siste 12 000 militære fra Latvia innen 31. august. I tillegg kommer en demonteringsperiode på halvannet år. Et annet punkt mange latviere har problemer med å svelge, er at regjeringen er gått med på å la inn på 35 000 pensjo-

nerte - men ofte unge - russiske offiserer og deres familier bli boende i Latvia og har lovet dem boliger.

Samtidig brøt de estisk-russiske forhandlingene om tilbaketrekning i Moskva sammen igjen onsdag, og fra russisk side ble det gjort klart at man ikke lenger tar sikte på 31. august som sluttdato for tilbaketrekningene. Isteden vil de selv avgjøre når og hvordan de russiske militære og deres gjenværende utstyr skal forlate Estland, heter det nå i den pågående nervekrigen.

Russernes krav går ut på at Estland skal stille opp med hele 23 millioner dollar til bosteder for russiske offiserer som er eller vil bli trukket tilbake fra Estland. Samtidig forlanger russerne at Estland lar alle de tilsammen 10 000 pensjonerte russiske offiserene i landet

og deres familier bli boende, og at de får visse «sosiale garantier». For esterne er dette totalt uakseptable krav, så forhandlingene ble brutt, og esterne dro hjem.

Granat-ekspløsjoner

Det førte derfor til adskillige kuldegysninger da det dagen etter, torsdag formiddag, hørtes flere granatekspløsjoner og salver fra automatvåpen i forstedene til Tallinn. Så viste det seg at det var den russiske 144. infanteridivisjon, som er forlagt der, som uten å varsle de estiske myndigheter satte i gang med stridsøvelser bare syv kilometer fra Tallinn sentrum. Det blir neppe siste russiske utspill - og provokasjon - i dragkampen om betingelsene for å trekke ut de siste russiske militære fra Estland.

105961